Hengitysliitto

Järjestöavustuksen eli toimintatonnin ohjeisto jäsenyhdistyksille

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA on myöntänyt Hengitysliitolle jäsenyhdistysten toiminnan tukemiseen 50 000 euroa vuodelle 2026.

Ketkä voivat hakea?

Avustuksen saaminen edellyttää, että

- jäsenyhdistyksellä on ajantasaiset ja toimivat kotisivut
- jäsenyhdistyksellä ei ole palkattuja työntekijöitä (ei koske työllistettyjä)
- jäsenyhdistyksellä ei ole vähäistä merkittävämpää omaisuutta
- jäsenyhdistys ei saa muuta STEA-avustusta
- jäsenyhdistys ei kata toisen rahoittajatahon avustamasta toiminnasta syntyvää alijäämää

Millaiseen toimintaan avustusta myönnetään?

Järjestöavustusta myönnetään jäsenyhdistykselle määräaikaiseen toimintaan tai tiettyyn kampanjaan tai hankkeeseen. Avustusta voidaan myöntää

- yhdistyksen toteuttamaan vertaistoimintaan, joka edistää sosiaalista hyvinvointia, ylläpitää toimintakykyä ja auttaa arjessa selviytymistä
- yleisöluentoihin tai -tilaisuuksiin (= luennointipalkkiot, tilavuokrat, lehti-ilmoitukset), joiden tarkoituksena on edistää hengitysterveyttä, omahoitoa ja hyvinvointia, lisätä yhdistyksen toiminnan näkyvyyttä ja jäsenrekrytointia. Lisäksi tarkoituksena on lisätä mahdollisuutta osallistua tilaisuuksiin etäyhteydellä (yksittäisen jäsenen ja/tai toisen hengitysyhdistyksen osallistuminen etäluentotilaisuuteen; verkkoluentojen etäkatsomot, koulutuksiin, kokouksiin ja vertaisryhmiin osallistuminen etäyhteydellä).
- yhdistyksen toiminnan markkinoimiseen viestinnän keinoin (lehti-ilmoitukset, yhdistyksen esite, kotisivut, Facebook-sivut, ryhmätekstiviestit, IT-laitehankinnat) niin, että jäsenen ja potentiaalisen jäsenen on helppo löytää ja saavuttaa vertaistoiminta
- yhdistyksen toimintaa edistävästä koulutuksesta aiheutuviin kuluihin, esimerkiksi osallistumismaksut muihin kuin liiton järjestämiin koulutuksiin.

Toimintatonni myönnetään yhdistyksen toiminnan tukemiseen, mutta avustuksella ei tueta yksittäisen jäsenen toimintaa eli ei tueta esimerkiksi yksittäisiä kuntosalikäyntejä, vaan liikuntaa, joka tapahtuu ryhmissä. Avustuksella ei voida kattaa tarjoilu- tai kuljetuskustannuksia.

Edellä lueteltuihin perustoiminnan järjestöavustuksiin varataan vähintään 80 % Hengitysliitolle myönnetystä järjestöavustuksesta. Enintään 20 % jäsenyhdistysten toiminnan tukemiseen tarkoitetusta summasta varataan yhdistysten omaehtoisten, yhdistysten toimintaedellytyksiä ja -tapoja uudistavien kokeilujen toteuttamiseen.

Näissä kokeiluissa yhdistysten on reagoitava järjestötoiminnan muutostrendeihin, jolloin yhdistys voi toteuttaa toiminnassaan kokeiluna mielestään tärkeän muutoksen tai valita Hengitysliiton tarjoamalta kokeilutarjottimelta testattavaksi seuraavia asioita:

- monikanavaisen viestinnän suunnitelmallinen haltuunotto
- yhdistyksen toimintojen saavutettavuuden parantaminen (esimerkiksi lähi- ja etäpalvelut, kylätoiminta; osallistumismahdollisuuksien tarjoaminen laajasti yhdistyksen koko toimialueella; toiminnan ajankohta, työikäiset)
- jäsen- ja vertaistoimintaa verkossa
- auttamistehtävien tarjoaminen (esim. vertaiskumppanuus, lähiystäväpalvelu, kimppakyydit, kyytikaverit, liikuntakaveri)
- jäsenrekrytoinnin tehostaminen (esim. uudet, koukuttavat jäsenrekrytoinnit)
- kuntayhteistyön vahvistaminen (vaikuttaminen hengityssairaan hoitopolkuun)
- yhdistysten paikallinen yhteistyö
- hyvinvointialue yhteistyön vahvistaminen muiden paikallisten järjestöjen ja yhdistysten kanssa
- vapaaehtoisten ja luottamushenkilöiden tehtävien muotoilu (selkeät, kuvatut, rajalliset, hallittavat tehtävät)

Avustuksen tuottoja ja kustannuksia varten on perustettava oma kustannuspaikka.

Miten haetaan?

Jäsenyhdistykset voivat hakea avustusta sähköisellä hakulomakkeella. Linkki lomakkeeseen löytyy yhdistysnetistä: Avustukset ja muu taloudellinen tuki, Toimintatonni. Hakemuksessa yksilöidään tarkasti avustuksen käyttötarkoitus ja kulut sekä nimetään vastuuhenkilö ja selvitetään, miten yhdistys valvoo avustuksen käyttöä. Hakemukseen merkitään yhdistyksen viralliset nimenkirjoittajat ja yhdistyksen tilinumero, johon avustus maksetaan. Hakuaika on jatkuva, mutta hakemus suositellaan tehtäväksi viimeistään syyskuun loppuun mennessä. Avustus käytetään hakuvuoden joulukuun loppuun mennessä.

Avustusten myöntäminen?

Jäsenjärjestöavustukset myönnetään noin 1000 euron suuruisina ja maksimissaan 2000 euroa. Myös hieman pienemmät avustukset ovat mahdollisia.

Liittohallitus hyväksyi nämä jäsenjärjestöavustuksen myöntämisperiaatteet 22.5.2015 ja päivitetty 17.5.2024 kokouksessaan. Liittohallitus valtuutti järjestöjohtajan käsittelemään hakemukset ja tekemään päätökset järjestöasiantuntijoiden ja järjestöpäällikön (3+1 henkilöä) esityksestä. Lisäksi liittohallitus totesi, että järjestöasiantuntijat ohjaavat ja seuraavat avustusten

suunnitelmallista käyttöä. Liittohallitus päätti käsitellä vuosittain yhteenvedon myönnetyistä avustuksista ja tuloksista myöntämisvuotta seuraavan vuoden maaliskuun kokouksessaan.

Myönteisen avustuspäätöksen jälkeen?

Myönteisen avustuspäätöksen saaneille lähetetään ilmoitus avustuksen myöntämisestä siirtosopimuksessa, joka allekirjoitetaan Visma sign –palvelun kautta ja ohjeet raportoinnista lähetetään henkilölle, joka on merkitty hakemuksessa yhteyshenkilöksi.

Hengitysliitto tekee jäsenyhdistyksensä kanssa siirtosopimuksen saamansa jäsenjärjestöavustuksen käytöstä. Sopimuksessa ovat osapuolina Hengitysliitto ry avustuksen saajana ja Hengitysliiton jäsenyhdistys avustuksen käyttäjänä. Siirtosopimuksessa on sovittu avustuksen käyttöajasta (avustusvuoden loppuun mennessä) ja toimista käyttämättömän avustuksen osalta.

Sopimuksen allekirjoittavat yhdistyksen viralliset nimenkirjoittajat (kaksi yhdessä). Heidän nimensä ja sähköposti osoitteensa kysytään jo hakemuksessa. Kun siirtosopimus on kaikkien allekirjoittaneiden osapuolien osalta tehty, niin molemmat tahot saavat sähköpostiinsa allekirjoitetun siirtosopimuksen. Avustus maksetaan yhdistyksen tilille noin kahden viikon kuluessa.

Avustus käytetään kokonaisuudessaan avustushakemuksen mukaiseen toimintaan hakuvuoden joulukuun loppuun mennessä. Jos loppuvuodesta näyttää siltä, että avustus ei tule kokonaan käytetyksi, on otettava hyvissä ajoin ennen vuodenvaihdetta yhteyttä järjestöpäällikkö Elina Salo-Orkamaa, elina.salo-orkamaa@hengitysliitto.fi, puhelin 044 4077079.

Lisäksi jäsenyhdistys toimittaa siirtosopimuksen mukaisesti Hengitysliitolle vuosittain helmikuun alkuun mennessä vuosiselvityksen saamansa avustuksen käytöstä. Selvityksen **lisäksi** toimitetaan niiden valmistuttua seuraavat asiakirjat:

- toimintakertomus sekä allekirjoitettu tilinpäätös, tilintarkastus- tai toiminnantarkastuskertomus toimintatuen käyttövuodelta (sisältäen avustuskohteen kustannuspaikkakohtaisen tuloslaskelman, kirjanpidon pääkirjaotteen tai muun vastaavan kirjanpidon tulosteen, joka todentaa avustuksen käytön)
- tunnusluvut toimintatuen käyttövuodelta (täytetään Kongressi-järjestelmässä).

Mikäli näitä asiakirjoja ei toimiteta, avustus voidaan periä takaisin. Toteutuneen toiminnan kuitit säilytetään yhdistyksen omassa kirjanpidossa, eikä niitä tarvitse toimittaa Hengitysliittoon.

Mistä lisätietoja ja ohjausta?

Järjestöasiantuntijat ja järjestöpäällikkö ovat oman alueensa hengitysyhdistysten vapaaehtoisten tukena avustusprosessin eri vaiheissa kuten ohjaamaan ja seuraamaan avustuksen myöntämisperiaatteiden ja sopimuksen mukaista käyttöä.

Kaikki jäsenjärjestöavustusta eli toimintatonnia koskevat ohjeet ja asiakirjat löytyvät Hengitysliiton yhdistysnetistä hakusanalla ’toimintatonni’.